

Dosarul nr. 3ra-1116/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) D. Sîrbu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Minciuna, S. Iorgov, V. Negru

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu și a recursului declarat de Primarul General al municipiului Chișinău, reprezentat în baza procurii de către Daniela Levco,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Dereveanco împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău, Inspectoratului Ecologic de Stat, Centrului de Sănătate Publică al municipiului Chișinău, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, terți Alexandra Popescu, Întreprinderea Mixtă „Feminim Dom” Societate cu Răspundere Limitată și Societatea cu Răspundere Limitată „C&D Company”, cu privire la contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 15 februarie 2018, Irina Dereveanco, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în instanța de judecată o acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei mun. Chișinău, solicitând anularea Autorizației de schimbare a destinației nr. 120id/17 din 18 septembrie 2017. (vol. I, f.d.1-6)

Ulterior, la 17 mai 2018 Irina Dereveanco a depus cerere prin care a concretizat pretențiile acțiunii, înaintându-le și împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat, Centrului de Sănătate Publică a mun. Chișinău, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, intervenient accesoriu Alexandra Popescu, prin care a solicitat: anularea Autorizației de schimbare a destinației a construcțiilor și amenajărilor nr.120id/17 din 18 septembrie 2017, eliberată imobilului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. A. Șciusev, 84 ap. nr.2; a Avizului cu privire la posibilitatea schimbării destinației încăperilor locative de pe str. A. Șciusev, 84, ap.2, mun. Chișinău în încăperi nelocative nr. 12/3.1-4678 din 21 iulie 2017, emis de către Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău; a Avizului nr. 385 din 17 iulie 2017 eliberat de Detașamentul Salvatori și Pompieri Buiucani mun. Chișinău,

prin care s-a coordonat schimbarea destinației locative a încăperii ap. 2 din str. A. Șciusev, 84, mun. Chișinău, cu destinație nelocativă, cu condiția respectării normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor; a Avizului nr. 1033 din 14 iulie 2017 eliberat Alexandrei Popescu de Agenția Ecologică Chișinău cu privire la schimbarea destinației imobilului; repararea prejudiciului moral estimat în sumă de 10 000 lei. (vol.I, f.d. 65-71)

În motivarea acțiunii s-a indicat că, Irina Dereveanco este proprietara apartamentului nr.1, iar Alexandra Popescu este proprietara apartamentului nr.2, fiind vecine în casa amplasată pe str. A. Șciusev, 84 mun. Chișinău.

Conform adeverinței nr. 146 din 23 aprilie 2018, eliberată de Întreprinderea de Gestionare a Fondului Locativ nr. 13 din Chișinău, casa locativă de pe str. A. Șciusev, 84, mun. Chișinău, este un bloc locativ, care se află în gestiunea ÎMGFL nr.13.

Din procura nr.10611 din 17 august 2016 urmează că, Alexandra Popescu a împuternicit pe Leonid Popescu să îngrijească apartamentul nr. 2 de pe str. A. Șciusev 84, mun. Chișinău.

Conform informației nr.21/2510 din 3 aprilie 2018, eliberată de Direcția Generală Urbanism și Relații Funciare, imobilul din str. A. Șciusev, 84, colț cu str. Gavriil Bănulescu-Bodoni, este parte componentă a Nucleului istoric al orașului și are statut de monument de arhitectură, categorie locală, vilă urbană, edificată în anul 1890, inclus cu nr. 404 în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din mun. Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/9 din 4 decembrie 2014.

Astfel, din considerentul că Leonid Popescu ilegal folosea locuința de trai (ap.2) pentru o altă destinație decât locativă, organizând activitatea unui salon de frumusețe a ÎM „Feminim Dom” SRL, în curte a apărut un miros de chimicale, fiind prezente diferite persoane, care permanent așteptau să fie deserviți, ceia ce îi provoacă incomodități reclamantei, deranjând-o.

Adresându-se de nenumărate ori la poliție și la organele fiscale cu plângeri în privința faptului dat, a solicitat încetarea folosirii apartamentului nr. 2 cu altă destinație decât cea locativă, însă, acțiunile ÎM „Feminin Dom” nu încetau, continuând activitatea sa, limitându-se doar cu achitarea amenzilor.

Din considerentul că era categoric împotriva schimbării destinației apartamentului nr.2 de pe str. A. Șciusev, 84 mun. Chișinău, a informat-o pe Alexandra Popescu în privința faptului dat, însă ultima nu a reacționat, iar în luna iulie 2017 a aflat despre intenția ultimei de a obține autorizația de schimbarea destinației locative în nelocativă fără acordul ei, reclamantei, care era unul obligatoriu.

Ca urmare, la 2 august 2017 a depus la Primăria mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, cerere, prin care a solicitat respingerea cererii Alexandrei Popescu în caz de depunere cu o solicitare privind schimbarea destinației apartamentului nr.2 de pe str. A. Șciusev, 84 din locativă în nelocativă, invocând că, familia Dereveanco nu-și dă acordul, deoarece în apartamentul dat se face business, ceia ce le creează incomodități coproprietarului.

La 18 august 2017, reclamanta a primit un răspuns de la Primărie, prin care a fost informată că, administrația publică locală nu a eliberat acte permissive pentru schimbarea destinației imobilului litigios, și acestea pot fi eliberate numai în

conformitate cu Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306 din 30 martie 2000 și a legislației în vigoare.

În luna noiembrie 2017, a aflat neoficial că Primăria mun. Chișinău, la solicitarea lui Leonid Popescu, în lipsa împuternicirilor în acest sens, totuși a schimbat destinația apartamentului nr.2 din str. A. Șciusev, 84, mun. Chișinău din locativă în nelocativă. Atunci, având așa informație, împreună cu mama sa, Dereveanco L., s-au adresat cu o cerere către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, solicitând eliberarea copiei declarației eliberate de familia Dereveanco privind permisiunea de a schimba destinația imobilului.

Ulterior, la 4 ianuarie 2018 s-a adresat cu o cerere prealabilă către Primăria mun. Chișinău, solicitând anularea autorizației de schimbare a destinației construcțiilor și amenajărilor nr. 120id/17 din 18 septembrie 2017, eliberată imobilului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. A. Sciusev 84, apartamentul nr. 2, deoarece, aceasta a fost eliberată fără acordul ei, Irinei Dereveanco, ca proprietar al apartamentului vecin, însă, prin răspunsul din 12 ianuarie 2018, cererea prealabilă a fost respinsă.

Reclamanta, consideră că autorizația de schimbare a destinației nr. 120id/17 din 18 septembrie 2017, este ilegală și urmează a fi anulată, fiind emisă cu încălcarea prevederilor Regulamentului privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30 martie 2000 și a prevederilor Legii cu privire la locuințe din 30 aprilie 2015, în vigoare la 29 noiembrie 2015, Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28 decembrie 2006.

Mai mult ca atât, schimbarea destinației încăperilor vizate în autorizația de schimbare a destinației contestată a avut loc de către Primarul general al municipiului Chișinău prin emiterea unei dispoziției, fiind de fapt de competența consiliului municipal, care urma să emită în acest sens o decizie, ceea ce denotă încălcarea competenței.

La fel, s-a indicat că, urmează a fi anulate și actele preparatori și anume avizul cu privire la posibilitatea schimbării destinației încăperilor locative de pe str. A. Șciusev, 84, ap.2, mun. Chișinău, în încăperi nelocative, nr. 12/3.1-4678 din 21 iulie 2017, emis de către Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău; avizul prin care Detașamentul Salvatori și Pompieri Buiucani mun. Chișinău a coordonat schimbarea destinației nelocative încăperii - apartamentul nr. 2 din str. A. Șciusev 84, mun. Chișinău, cu destinația nelocativă, cu condiția respectării normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor; avizul la schimbarea destinației imobilului nr. 1033 din 14 iulie 2017, eliberat de Agenția Ecologică Chișinău către Popescu Alexandra. Or, Leonid Popescu nu dispune de împuterniciri privind reprezentarea pe Alexandra Popescu în fața acestor instituții ale statului pentru a obține actele necesare schimbării destinației imobilului litigios.

S-a indicat că, la cererile privind eliberarea avizelor a fost anexat planul schiță 7100, însă, din planul dat rezultă că, schimbarea destinației a fost cerută pentru aranjarea salonului de frumusețe, cu instalarea Saunei – Hamam, ceea ce denotă că, imobilul cercetat nu corespunde normelor sanitare, ecologice și condițiilor împotriva incendiilor pentru a fi permisă schimbarea destinației acestuia, or,

conform planului schiței 1:100, este prevăzută racordarea la rețeaua de distribuție a energiei electrice cu tensiune de 380 V, ceea ce este inadmisibil în casă de locuit.

Totodată, imobilul pentru care este solicitată schimbarea destinației se mărginește nemijlocit cu peretele orb a apartamentului învecinat, ce aparține cu drept de proprietate Irinei Dereveanco, iar schimbarea destinației pune în pericol direct vecinii și persoanele, ce locuiesc în apartamentul învecinat, ceea ce și formează un interes direct, real și actual în vederea anulării autorizației de schimbare a destinației nr. 120id/17 din 18 septembrie 2017.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Irina Dereveanco împotriva Primăriei mun. Chișinău, Primarului General al mun. Chișinău, Inspectoratului Ecologic de Stat, Centrului de Sănătate Publică al mun. Chișinău, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, intervenient accesoriu Alexandra Popescu, cu privire la contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului moral.

S-a anulat Autorizația de schimbare a destinației a construcțiilor și amenajărilor nr. 120id/17 din 18 septembrie 2017, eliberată imobilului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. A. Șciusev, 84, ap. nr.2.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate. (vol. I, f.d. 194-195)

La 11 ianuarie 2019, Alexandra Popescu a declarat apel împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea ei în partea admiterii pretențiilor, cu emiterea în această parte unei hotărâri noi de respingere a pretenției admise. (vol. I f.d. 202-203)

La 14 ianuarie 2019, Primăria mun. Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea ei, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. (vol. I f.d. 204)

Prin încheierea protocolară din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în calitate de persoană terță, în proces a fost atrasă ÎM „Feminim Dom”. (vol. II, f.d.165).

Prin decizia din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a emis o decizie nouă de admitere în parte a acțiunii. S-a anulat Autorizația de schimbare a destinației nr. 120id/17 din 18 septembrie 2017, eliberată imobilului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. A. Șciusev, 84, ap. nr.2. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate. (vol. III, f.d. 149-164)

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-au admis recursurile depuse de Alexandra Popescu, avocatul Anatolie Dmitric în interesele Alexandrei Popescu și Primarul General al mun. Chișinău și s-a casat integral decizia din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău. (vol. IV, f.d. 9-21)

Prin încheierea din 6 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în calitate de persoană terță, în proces a fost atrasă SRL „C&D Company”. (vol. IV, f.d. 25-27)

Prin decizia din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile declarate de Alexandra Popescu și Primăria mun. Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă prin care:

S-a admis parțial acțiunea înaintată de Irina Dereveanco împotriva Primăriei mun. Chișinău și Primarului General al mun. Chișinău, Inspectoratului Ecologic de Stat, Centrului de Sănătate Publică a mun. Chișinău, Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, terți Alexandra Popescu, ÎM „Feminim Dom” SRL și SRL „C&D Company” cu privire la contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului moral.

S-a anulează Autorizația de schimbare a destinației a construcțiilor și amenajărilor nr.120id/17 din 18 septembrie 2017, eliberată imobilului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. A. Șciusev, 84, ap. 2.

În rest, pretențiile înaintate de Irina Dereveanco cu privire la anularea Avizului cu privire la posibilitatea schimbării destinației încăperilor locative de pe str. A. Șciusev 84, ap.2, mun. Chișinău, în nelocative, nr.12/3.1-4678 din 21 iulie 2017, eliberat de Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău, anularea Avizului nr.385 din 17 iulie 2017 eliberat de Detașamentul Salvatori și Pompieri Buiucani, mun. Chișinău prin care s-a coordonat schimbarea destinației locative a încăperii – ap.2 din str. A. Șciusev, 84, mun. Chișinău cu destinație nelocativă, cu condiția respectării normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor, anularea avizului nr. 1033 din 14 iulie 2017, eliberat de Agenția Ecologică Chișinău Alexandrei Popescu cu privire la schimbarea destinației imobilului și repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, s-au respins ca neîntemeiate. (vol. IV, f.d. 101-117)

În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că deși prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia privind admiterea parțială a acțiunii, anulând doar autorizația de schimbare a destinației, aceasta a omis să atragă în proces ÎM „Feminim Dom” SRL și SRL „C&D Company”, care conform extrasului din registrul bunurilor imobil a grevat dreptul în privința imobilului, ce îi aparține Alexandrei Popescu, în temeiul contractului de locațiune din 15 decembrie 2011 și în temeiul contractelor de locațiune nr. 1 și 2 din 22 noiembrie 2017 și din 28 septembrie 2018, motiv din care au fost atrase în proces în calitate de terți în instanța de apel și ce a dus la casarea integrală a hotărârii primei instanțe.

A reținut că, la eliberarea Autorizației de schimbare a destinației locuinței nr. 120id/17 din 18.09.2017, nu a fost anexat acordul autentificat notarial al proprietarului imobilului învecinat, Irina Dereveanco. Or, în declarația prezentată de către Leonid Popescu eliberată din numele Irinei Dereveanco (Ludmila), lipsește semnătura Irinei Dereveanco, ceea ce denotă ignorarea prevederilor art. 6 alin.(3) – (4) din Legea cu privire la locuințe nr.75 din 30 aprilie 2015, prin neprezentarea acordurilor tuturor coproprietarilor locuinței.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul Primăriei mun. Chișinău precum că, acordul Irinei Dereveanco nu era necesar, deoarece ultima nu locuia în apartament, fiind plecată peste hotarele țării în SUA, or, Leonid Popescu cunoștea despre faptul că Irina Dereveanco are în Republica Moldova un reprezentant legal, invocând faptul dat în declarația din numele Irinei (Ludmilei) Dereveanco, deci autoritatea publică locală, cunoscând despre existența reprezentantului, urma să solicite acordul ultimului până la eliberarea autorizației de schimbarea destinației locuinței.

Mai mult ca, despre existența dezacordului Irinei Dereveanco privind schimbarea destinației locuinței, autoritatea publică locală cunoștea. Acest fapt se confirmă prin cererea din 2 august 2017 depusă la Primăria mun. Chișinău,

Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, de către Ludmila Dereveanco, prin care aceasta a solicitat respingerea cererii Alexandrei Popescu în cazul depunerii solicitării privind schimbarea destinației apartamentului nr.2 de pe str. A. Șciusev, 84 din locativă în nelocativă, care a menționat că, familia Dereveanco nu-și dă acordul, la care s-a emis și un răspuns la 18 august 2017, fiind informată că, administrația publică locală nu a eliberat acte permissive pentru schimbarea destinației imobilului litigios, care pot fi eliberate numai în conformitate cu Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30 martie 2000 și a legislației în vigoare.

A conchis că prevederile legii condiționează schimbarea destinației locuinței de acordul proprietarilor imobilelor învecinate.

La 26 octombrie 2020, avocatul Anatolie Dmitric, acționând în numele și interesele Alexandrei Popescu, a depus cerere de recurs preliminar împotriva deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată parțial decizia, în partea în care pretențiile Irinei Dereveanco au fost admise, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivare a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă a fi casată parțial.

La 19 noiembrie 2020, cerere de recurs împotriva deciziei din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a depus Primarul General al municipiului Chișinău, fiind reprezentat în baza procurii de către Daniela Levco.

A solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei și a hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea Irinei Dereveanco să fie respinsă ca neîntemeiată în temeiul art. 224 alin. (1) pct. f) din Codul administrativ.

În motivarea recursului, Daniela Levco, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, a invocat că la emiterea deciziei instanța a aplicat eronat normele de drept material.

A indicat că Autorizația de schimbare a destinației a construcțiilor și amenajărilor nr.120id/17 din 18 septembrie 2017 a fost perfectată și eliberată de Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare al Consiliului municipal Chișinău în conformitate cu procedura stabilită de legislația în vigoare.

La cererea înaintată de către Alexandra Popescu nr. 5053 din 31 iulie 2017 au fost anexate toate actele necesare, inclusiv studiul de fundamentare, avizat la 18 iulie 2017 și acordurile autentificate notarial a proprietarilor de imobile vecine. La cerere a fost anexată și scrisoarea Inspectoratului de Poliție Buiucani nr. 19083 din 28 septembrie 2017, prin care se comunică că, la moment în ap. 1 din str. A. Șciusev, 84, locuiește Valentin Iarmenco împreună cu soția sa. Valentin Iarmenco închiriază spațiul locativ de la Irina Dereveanco. La momentul adresării Inspectoratului de Poliție Buiucani către Valentin Iarmenco referitor la acordul care se solicită din partea proprietarului imobilului nr. 1 din str. A. Șciusev, 84, a comunicat că stăpâna Irina Dereveanco este plecată peste hotarele Republicii Moldova și locuiește cu trai permanent în Statele Unite ale Americii.

Considerând că apartamentul nr. 1, care aparține cu drept de proprietate Irinei Dereveanco nu este afectat din cauza modificării statutului din locativ în nelocativă a apartamentul nr. 2, care aparține cu drept de proprietate Alexandrei Popescu, administrația publică locală a luat decizia de eliberare a autorizației de schimbare a

destinației a construcțiilor și amenajărilor nr. 120id /17 din 18 septembrie 2017 în baza actelor prezentate de către persoana terță.

Potrivit prevederilor pct. 3 al Regulamentului privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30 martie 2000, autorizația de schimbare a destinației este actul emis de autoritățile administrației publice locale pentru revizuirea modului de utilizare a construcțiilor și amenajărilor și a funcțiilor de bază, în condițiile în care activitățile ce se vor desfășura în cadrul acestora nu vor influența negativ asupra prevederilor din documentația de urbanism și amenajare a teritoriului privind protecția mediului, condițiile de existență și de siguranță a construcțiilor și nu vor implica executarea lucrărilor de construcție pentru care, potrivit legislației, este necesară eliberarea unei autorizații de construire.

Mai mult, conform pct. 18 din Regulamentul menționat, autorizația de schimbare a destinației se eliberează de autoritățile administrației publice locale pentru construcții și amenajări, construcții separate, părți de construcții, ansambluri de construcții și amenajări amplasate pe teritoriile administrate de acestea.

Reieșind din cele menționate, consideră că Primăria mun. Chișinău a emis just actul administrativ - Autorizația de schimbare a destinației a construcțiilor și amenajărilor nr.120id/17 din 18 septembrie 2017, care nu contravine legislației în vigoare și nu există temeii juridic de anulare a acestuia.

La 25 noiembrie 2020, prin intermediul poștei (vol. IV, f.d. 143), avocatul Anatolie Dmitric, în numele și interesele Alexandrei Popescu, a depus cerere de recurs motivată, solicitând să fie admis recursul, casată parțial decizia, în partea în care pretențiile Irinei Dereveanco au fost admise, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea a indicat că conform prevederilor legale raportate la planul cadastral și contrar aprecierii instanței, schimbarea destinației imobilului de pe str. Sciusev, 84/2, proprietate exclusivă a Alexandrei Popescu, se efectuează la decizia proprietarului.

Trecerea locuinței din categoria încăperilor cu destinație locativă în nelocativă ține în exclusivitate de discreția proprietarului, în limitele legale, iar necesitatea obținerii unui acord care urmează a fi autentificat notarial al tuturor proprietarilor de apartamente și de încăperi cu altă destinație decât cea de locuință nu poate fi reținută, deoarece imobilul în discuție nu are caracteristicile apartament din cadrul unui bloc locativ, ceea ce exclude calitatea de coproprietari al Alexandrei Popescu și Ina Dereavenco.

A menționat că instanța a reținut eronat argumentele în favoarea existenței unui drept vătămat al intimatei, or conform planului cadastral al bunului imobil vizat în prezenta cauză, acesta nu are un perete comun cu bunul imobil aflat în proprietatea reclamantei/intimatei.

Prin urmare, consideră că instanța de apel a examinat superficial circumstanțele cazului, fapt care a determinat aplicarea eronată a legii.

O atare abordare limitează nejustificat dreptul de proprietate al recurenteii, ce determină lezarea atributului de dispoziție și folosință asupra bunului aflat în proprietatea recurenteii, prin limitarea neîntemeiată în schimbarea destinației imobilului și utilizarea acestuia după necesitățile proprietarului, care nu

prejudiciază și nu atentează de fapt la exercitarea dreptului de proprietate al intimatei Irina Dereveanco.

La fel consideră că pretinsa incomoditate creată intimatei reprezintă o ingerință admisibilă asupra drepturilor ei, dat fiind faptul că aceasta nu este contrar legii, ordinii publice și bunelor moravuri și nefiind nici de natură să încalce dreptul de vecinătate.

A reiterat că legea prescrie necesitatea acordului proprietarului apartamentului învecinat în cazul schimbării destinației din locativă în nelocativă în situația în care apartamentele fac parte din același bloc locativ. În cazul vizat, cele două imobile sunt separate, nu au alte locuințe de uz comun, nu au elemente constructive comune de bază ale clădirii, fapt confirmat prin planul cadastral al imobilelor, respectiv instanța de fond și cea de apel a apreciat în mod eronat imobilul în litigiu ca fiind parte a unui bloc locativ.

La 11 noiembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat prin poștă pentru notificare părților recursul preliminar depus de avocatul Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu.

La 14 decembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare prin poștă, copia cererii de recurs depus Primarul general al mun. Chișinău și copia cererii de recurs motivată depusă de avocatul Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu.

Părților le-a fost explicat dreptul de a depune referință asupra recursurilor declarate.

Prin referința depusă la 16 decembrie 2020, avocatul Valentin Caisîn, reprezentantul intimatei Irina Dereveanco, a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul declarat de către avocatul Anatolie Dmitric în interesele Alexandrei Popescu, inclusiv și pentru faptul depunerii motivării recursului peste termenul stabilit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, precum și, să fie declarat inadmisibil recursul declarat de Primarul general al mun. Chișinău.

Examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Anatolie Dmitric în interesele Alexandrei Popescu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin.(2).

Din materialele dosarului rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată în ședință publică la 30 septembrie 2020, în prezența reprezentantului Alexandrei Popescu, avocatul Anatolie Dmitric (vol. IV, f.d. 99).

Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, la data de 22 octombrie 2020 a expediat în adresa avocatului Anatolie Dmitric pentru notificare decizia motivată din 30 septembrie 2020 (vol. IV, f.d. 118).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Conform art. 98 alin. (1) din Codul administrativ, dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art. 45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia.

Sub acest aspect, Colegiul notează că, prin prisma art. 98 alin. (1) din Codul administrativ, recepționarea deciziei motivate din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău de către reprezentantul recurenteii Alexandrei Popescu, avocatul Anatolie Dmitric, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act recurenților.

Din coroborarea prevederilor legale citate cu circumstanțele faptice constatate, completul constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului de către avocatul Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu, este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 23 octombrie 2020.

În acest sunt relevante dispozițiile art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, conform cărora calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil.

La rândul său, art. 261 din Codul civil (articolul 385 în redacția actuală a Codului civil) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Astfel, având în vedere că în condițiile speței termenul de depunere a recursului a început să curgă în data de 23 octombrie 2020, se constată că termenul limită a fost ziua de 23 noiembrie 2020, ora 24.00.

Însă, distinct celor reținute, avocatul Anatolie Dmitric, în numele și interesele Alexandrei Popescu, a expediat Curții Supreme de Justiție cererea de recurs motivată, prin intermediul poștei, la 25 noiembrie 2020, fapt confirmat prin amprenta ștampilei aplicată pe plic (f.d. vol. IV, f.d. 143), peste termenul stabilit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate, avocatul Anatolie Dmitric, reprezentantul Alexandrei Popescu, a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul consideră că recurenta avocatul Anatolie Dmitric, fiind interesată de soluționarea litigiului clienței sale Alexandra Popescu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul acesteia de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, completul consideră că nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentei. Or, aceasta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

CtEDO a statuat că deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz Curtea a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 3 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, Colegiul opinează că declararea recursului depus de avocatul Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimatilor, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu.

Referitor la recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, reprezentat în baza procurii de către Daniela Levco, Colegiul reține.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată în ședință publică la 30 septembrie 2020, în lipsa reprezentantului Primarului General al municipiului Chișinău (vol. IV, f.d. 99).

Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, la data de 22 octombrie 2020 a expediat în adresa Primăriei municipiului Chișinău pentru notificare decizia motivată din 30 septembrie 2020 (vol. IV, f.d. 118).

Cererea de recurs motivată a fost depusă de către reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Daniela Levco, la 19 noiembrie 2020 (vol. IV, f.d. 132), termenul limită fiind ziua de 23 noiembrie 2020, ora 24.00.

Astfel, recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău a fost depus cu respectarea termenului procedural, în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul Primarului General al municipiului Chișinău, în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive. Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile depuse de Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu și de Primarul General al municipiului Chișinău, reprezentat de către Daniela Levco, urmează a fi declarate inadmisibile.

În conformitate cu art. 230, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de avocatul Anatolie Dmitric în numele și interesele Alexandrei Popescu și de Primarul General al municipiului Chișinău, reprezentat în baza procurii de către Daniela Levco, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru